

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 130/15
Λουξεμβούργο, 29 Οκτωβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση C-8/14
BBVA S.A. κατά Pedro Peñalva López κ.λπ.

Η προθεσμία ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως στην περίπτωση των εκτελέσεων ενυπόθηκων απαιτήσεων που ήταν εκκρεμείς κατά τον χρόνο εφαρμογής αποφάσεως του Δικαστηρίου στην Ισπανία είναι αντίθετη στο δίκαιο της Ένωσης

Στις περιπτώσεις αυτές, για την άσκηση ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως, τασσόταν στους ενδιαφερομένους αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα που άρχιζε να τρέχει από τη δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της Ισπανίας του νέου τροποποιητικού νόμου που θεσπίστηκε μετά την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως

Μια οδηγία της Ένωσης¹ ορίζει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι οι καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεως μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές, ενώ η σύμβαση εξακολουθεί να δεσμεύει τους συμβαλλόμενους, εάν μπορεί να υπάρξει και χωρίς τις καταχρηστικές ρήτρες. Κατά την ίδια οδηγία τα κράτη μέλη φροντίζουν να υπάρχουν τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα, προκειμένου να πάψει η χρησιμοποίηση των καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις που συνάπτονται από έναν επαγγελματία με καταναλωτές.

Μετά την έκδοση της αποφάσεως Aziz² το 2013, η ισπανική νομοθεσία τροποποίησε τη διαδικασία εκτελέσεως ενυπόθηκων απαιτήσεων. Έτσι, για τις διαδικασίες που κινούνται μετά την έναρξη της ισχύος του νόμου, η ανακοπή του οφειλέτη που στηρίζεται στην καταχρηστικότητα συμβατικής ρήτρας και ασκείται εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την κοινοποίηση της πράξεως που διατάσσει την εκτέλεση της ενυπόθηκτης απαιτήσεως επιτρέπει πλέον την αναστολή της διαδικασίας εκτελέσεως, έως ότου εκδοθεί απόφαση επί της ανακοπής. Μεταβατική διάταξη του νόμου αυτού σκοπεί να λάβει υπόψη διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως που ήταν εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξεως της ισχύος του νόμου, ήτοι τις διαδικασίες στις οποίες η δεκαήμερη προθεσμία ανακοπής είχε ήδη αρχίσει να τρέχει ή είχε λήξει. Στις περιπτώσεις αυτές για την άσκηση ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως τασσόταν στους ενδιαφερομένους αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα από την επομένη της δημοσίευσής του νόμου στην επίσημη εφημερίδα της Ισπανίας.

Η ισπανική τράπεζας BBVA (πρώην Unnim Banc) βρίσκεται σε δικαστική διαμάχη με τρεις καταναλωτές οι οποίοι άσκησαν ανακοπή κατά αναγκαστικής εκτελέσεως ενυπόθηκτης απαιτήσεως προ της έναρξεως της ισχύος του ισπανικού νόμου. Οι καταναλωτές αυτοί υποστηρίζουν ενώπιον του Juzgado de Primera Instancia n° 4 de Martorell (πρωτοδικείο αριθ. 4 του Martorell, Ισπανία) ότι η αποκλειστική προθεσμία του ενός μήνα είναι αντίθετη προς την οδηγία. Προβάλλουν ότι η προθεσμία δεν είναι επαρκής για τα δικαστήρια, που καλούνται να ελέγξουν αυτεπαγγέλτως το περιεχόμενο των ενυπόθηκων δανειακών και πιστωτικών συμβάσεων για τις οποίες βρισκόταν σε εξέλιξη διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως και, κατά μείζονα λόγο, δεν είναι επαρκής για τους καταναλωτές, που καλούνται να εκτιμήσουν τυχόν καταχρηστικότητα ρητρών των συμβάσεων

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95, σ. 29).

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 2013, Aziz, [C-415/11](#). Βλ. επίσης το ανακοινωθέν τύπου [αριθ. 30/13](#). Στην απόφαση αυτή το Δικαστήριο έκρινε ότι η ισπανική νομοθεσία σχετικά με την αναγκαστική εκτέλεση ενυπόθηκων απαιτήσεων ήταν αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη καταχρηστικής ρήτρας στη σύμβαση ενυπόθηκου δανείου δεν περιλαμβανόταν στους λόγους για τους οποίους ο οφειλέτης μπορούσε να ασκήσει ανακοπή κατά της εκτελέσεως ενυπόθηκτης απαιτήσεως. Η ύπαρξη της ρήτρας αυτής μπορούσε να προβληθεί μόνο στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας που δεν είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή της διαδικασίας εκτελέσεως.

αυτών. Αφετέρου, οι καταναλωτές υποστηρίζουν ότι, στο μέτρο που η αποκλειστική προθεσμία του ενός μήνα άρχισε να τρέχει από τη δημοσίευση του νόμου στην επίσημη εφημερίδα της Ισπανίας και όχι κατόπιν ατομικής κοινοποίησης, η πρόσβαση των καταναλωτών στη δικαιοσύνη είναι πολύ δύσκολη, ακόμη και αν αυτοί είναι δικαιούχοι δικαστικής αρωγής. Ο εθνικός δικαστής ερωτά το Δικαστήριο αν η οδηγία αντιτίθεται στην προθεσμία ενός μήνα που προβλέπεται από τον ισπανικό νόμο.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο κρίνει ότι **η οδηγία αντιτίθεται στην ισπανική μεταβατική διάταξη.**

Το Δικαστήριο επισημαίνει, καταρχάς, ότι αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα για την άσκηση ανακοπής δεν φαίνεται, κατ' αρχήν, ουσιαστικά ανεπαρκής για την προετοιμασία και την άσκηση αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος και φαίνεται, έτσι, εύλογη και αναλογική, με βάση τα εμπλεκόμενα δικαιώματα και συμφέροντα. Επομένως η διάρκεια της προθεσμίας αυτής δεν προσβάλλει την αρχή της αποτελεσματικότητας.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, όμως, ότι ο τρόπος με τον οποίο επέλεξε ο νομοθέτης να εκκινηθεί η προθεσμία – ήτοι η δημοσίευση του νόμου στην επίσημη εφημερίδα της Ισπανίας – παραβιάζει την αρχή της αποτελεσματικότητας. Συγκεκριμένα, κατά τον χρόνο ενάρξεως της διαδικασίας εκτελέσεως σε βάρος τους **οι καταναλωτές ενημερώθηκαν με ατομική κοινοποίηση, που τους απευθυνόταν προσωπικά, σχετικά με το δικαίωμά τους να ασκήσουν ανακοπή κατά της εκτελέσεως εντός προθεσμίας δέκα ημερών από την ανωτέρω κοινοποίηση.** Κατά το Δικαστήριο, **δεν μπορούσαν εύλογα οι καταναλωτές να αναμένουν να επωφεληθούν από μια νέα δυνατότητα ασκήσεως ανακοπής χωρίς να ενημερωθούν για τη δυνατότητα αυτή με την ίδια διαδικασία με την οποία τους είχε κοινοποιηθεί η αρχική ενημέρωση.** Ορίζοντας ότι η αποκλειστική προθεσμία εκκινεί **χωρίς να έχει προηγηθεί ατομική ενημέρωση των καταναλωτών** σχετικά με τη δυνατότητα προβολής ενός νέου λόγου ανακοπής στο πλαίσιο εκκρεμούς διαδικασίας εκτελέσεως που έχει εκκινήσει προ της ενάρξεως ισχύος του νέου νόμου, η επίμαχη μεταβατική διάταξη δεν εγγυάται την πλήρη αξιοποίηση της προθεσμίας αυτής και επομένως την αποτελεσματική άσκηση του νέου δικαιώματος που αναγνωρίστηκε από την τροποποιητική ισπανική νομοθεσία. **Το Δικαστήριο επισημαίνει** ότι, λαμβανομένων υπόψη της διεξαγωγής της διαδικασίας, των ιδιομορφιών και της περιπλοκότητάς της καθώς και της σχετικής νομοθεσίας, **υφίσταται σημαντικός κίνδυνος η εν λόγω προθεσμία να παρέλθει χωρίς να μπορέσουν οι καταναλωτές να προβάλουν δικαστικά τα δικαιώματά τους λυσιτελώς και κατά τρόπο αποτελεσματικό, λόγω του ότι δεν γνωρίζουν ή δεν αντιλαμβάνονται στην πραγματικότητα την ακριβή έκταση των δικαιωμάτων αυτών.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106